

Zpráva

ze služební a studijní cesty

Účel cesty: Přepis konceptů chybějících Specianových listů, šifer a tzv. avvisi z r. 1594 adresovaných do Říma z rukopisu D 121 suss. v Ambrosiánské knihovně v Miláně (Edice Epistulae et acta nuntiorum apostolicorum apud imperatorem, Tom. I, Epistulae et acta Cesari Speciani 1592-1598, pars 1-2 (1592-1594), grantový úkol P 405/12/2037).

Trvání cesty: 17.4. – 4.5. 2012

Zprávu podává: PhDr. Alena Pazderová, vedoucí 1. oddělení Národního archivu v Praze

PhDr. Eva Drašarová, CSc.

ředitelka Národního archivu v Praze:

podepsáno elektronicky

Zpráva ze služební cesty do Milána

Ve dnech 17.4. – 4. 5. 2012 jsem vykonala služební cestu do Milána, jejímž účelem byl přepis chybějících Specianových listů, šifer a tzv. avvisi z r. 1594 do PC v milánské **Ambrosiánské knihovně** (Biblioteca Ambrosiana, Piazza Pio XI, 2-20, Milano).

Cestu jsem nastoupila 17.4. 2012 na autobusovém nádraží v Praze - Florenci, ve dnech 18. 4. – 3. 5. 2012 jsem pracovala v Ambrosiánské knihovně. Ubytována jsem byla v podnájmu na adrese Via fratelli Rizzi 3, Milano – San Giuliano. Zpáteční cestu jsem nastoupila 3. 5. na autobusovém nádraží Milano - Lampugnano, do Prahy jsem se vrátila 4. 5. Cestu do Milána a zpět jsem vykonala autobusem společnosti Tourbus.

A/ Část technicko-organizační

Mým úkolem v Ambrosiánské knihovně byl přepis konceptů Specianových listů, šifer a avvisi z r. 1594, jejichž přepisy nebyly v minulosti pořizeny bývalým Archivem země České a jejichž originály se nenacházejí ani ve Vatikánském archivu či knihovně.

B/ Část odborná

Ambrosiánská knihovna, Milán

Předmětem mé práce zde byl rukopis D 121 suss. s názvem **Registrum litterarum anno Domini 1594 pro nuntiatura Germanica Romam scriptam** (Registr listů z r. 1594 německé nunciatury z r. 1594 psaných do Říma), který obsahuje koncepty listů, šifer a avvisi z r. 1594 (leden-prosinec) odesílaných nunciem Specianem z Prahy do Říma. Rukopis je vázán v kůži, obsahuje 702 folií, přičemž koncepty písemností se nacházejí na fol. 5r-702r.

Tento rukopis jsem v Ambrosianě objevila v r. 2007 a díky němu budu moci vydat Specianovu korespondenci pro r. 1594 v celé šíři, neboť ve Vatikánském tajném archivu jsou ve fondu *Borghese III 11 ab* dochovány originály Specianových listů pouze pro období leden-červen 1594, a to velmi neúplně. Porovnáním s registry konceptů dochovanými v Ambrosiánské knihovně lze konstatovat, že pro první polovinu roku 1594 je ve Vatikánském archivu uchováno pouze 45 originálů od 106 konceptů existujících v Ambrosianě, 14 dešifrátů od 52 konceptů šifer a tzv. avvisi zde nejsou dochována vůbec. Opisy vatikánských originálů byly pořizeny bývalým Archivem země České pro ediční účely a v současné době jsou součástí Sbírký přepisů ze zahraničních archivů a knihoven uložené v 1. oddělení Národního archivu.

Po celou dobu pobytu v Ambrosianě jsem se věnovala přepisu konceptů listů, šifer a avvisi do PC. Navázala jsem na svou předchozí práci konanou zde v r. 2008, soupis přepsaných

folií uvádím v příloze. Celkem jsem pořídila přepis **265 stran**. Protože se jedná o koncepty psané velice zběžným písmem a papír je často poškozen agresivním inkoustem, je čtení v některých případech velmi obtížné. Přepis 1 stránky lze průměrně pořídít – podle náročnosti – v rozmezí 10-20 minut. K tomu dodávám, že bez doplnění chybějících listů, šifer a avvisi nelze vydat 1. díl edice pro léta 1592-94. Rok 1594 byl rokem zlomovým, neboť se konal říšský sněm v Řezně, na němž se formovala rozhodujícím způsobem říšská vnitřní i zahraniční politika a zejména strategie válečného postupu proti Turkům (tzv. „Dlouhá turecká válka 1593-1606“ silně ovlivňující dění v tehdejší Evropě) a koncepce rekatolizace, jež ve svých důsledcích byla jednou z hlavních příčin vzniku třicetileté války. Není třeba zdůrazňovat, že se zde nachází množství cenných informací k českým dějinám poslední fáze předbělohorského období.

Vzhledem k výše uvedenému se domnívám, že má cesta plně splnila svůj účel.

V Praze dne 14. 5. 2012

PhDr. Alena Pazderová

Soupis přepsaných listů, šifer a avvisi z r. 1594

Koncepty Specianových listů do Říma

- 31.1., Minuccimu, Quest'ultimo ordinario, f. 43v-47r
28.2., Minuccimu, Rispondo, f. 100r-102v
7.3., Minuccimu, Con quest'ultima, f. 109v-112r
14.3. Minuccimu, Continuando, f. 116v-119r
21.3., Minuccimu, Veggo dalla lettera, f. 127v-130r
22.3., Cinziu Aldobrandinimu, Haverà con questa, f. 140r-v
28.3., Minuccimu, Quello che V. S., f. 140v-143r
4.4., Minuccimu, Veggo dalla lettera, f. 155v-158r
11.4., Minuccimu, La carità, f. 164v-166v
18.4., Minuccimu, V. S. con sua lettera, f. 176v-178v
19.4., Cinziu Aldobrandinimu, Ho dato conto, f. 181r-185r
25.4., Minuccimu, Io son con piedi, f. 191v-193r
5.5., Cinziu Aldobrandinimu, Arrivai qua in Ratisbona, f. 193v-196r
1.6., Cinziu Aldobrandinimu, Giustamente parve, f. 229r-233r
2.6., Minuccimu, Già sarà guarita, f. 226r-228v
2.6., Cinziu Aldobrandinimu, Invio con questa, f. 233r-234v
9.6., Minuccimu, Il s. cardinale legato, f. 234v-236r
9.6., Cinziu Aldobrandinimu, Con questa invio, g. 240r-241r
10.6., Cinziu Aldobrandinimu, Questa viene col corriero di Fiorenza, f. 241r-v
15.6., Cinziu Aldobrandinimu, Con quest'ordinario, f. 244r-246r
16.6., Minuccimu, Resto molt'obligo, f. 241v-244r
23.6., Minuccimu, A punto si è verificato, f. 248r-251r
29.6., Cinziu Aldobrandinimu, Hebbi audienza, f. 257r-258v
30.6., Minuccimu, Non ho molto, f. 258v-259v
30.6., Cinziu Aldobrandinimu, Sarò breve, f. 259v-263r
30.6., Cinziu Aldobrandinimu, Haverà V. S., f. 263r-v
6.7., Cinziu Aldobrandinimu, Prima che questi signori, f. 264r-267r
7.7., Cinziu Aldobrandinimu, Con l'occasione, f. 267v-269r
7.7., Minuccimu, Vedrà V. S., f. 269v-271v

- 7.7., Cinziu Aldobrandinimu, Confermerà a quanto mi comanda, f. 272r-276r
 14.7., Minuccimu, Con quest'ordinario, f. 276r-279r
 14.7., Cinziu Aldobrandinimu, Con quest'ordinario, f. 279r-284v
 14.7., Cinziu Aldobrandinimu, Mando con questa, f. 284v-285v
 19.7., Cinziu Aldobrandinimu, Hebbi poi col corriero di Vienna, f. 285v-288v
 19.7., Cinziu Aldobrandinimu, Doppo quello che si scrive, f. 288v-292r
 21.7., Cinziu Aldobrandinimu, L'altr'hieri scrissi, f. 292v-295r
 21.7., Minuccimu, Io non so, f. 295r-296r
 27.7., Cinziu Aldobrandinimu, Io resto il più maravigliato, f. 298v-300r
 28.7., Minuccimu, Ancor'io credo, f. 296r-298r
 28.7. Cinziu Aldobrandinimu, Viene con questa, f. 304v-306v

Koncepty Specianových šifer do Říma

- 29.3., Cinziu Aldobrandinimu, Il padre Carriglio, f. 585v-586r
 4.5., Cinziu Aldobrandinimu, Nell' hora del partirmi a Praga, f. 588v-589r, 353r-v
 11.5., Cinziu Aldobrandinimu, Sento parlare assai, f. 589r-v
 26.5., Cinziu Aldobrandinimu, N'è venuto a parlare il s. Molardt, f. 595v-593r
 2.6., Cinziu Aldobrandinimu, Da chi dice di saperlo certo, f. 593r-594r
 14.7., Cinziu Aldobrandinimu, L'illustrissimo s. cardinale legato, f. 599v-601v
 28.7., Cinziu Aldobrandinimu?, Se bene fu vero, f. 601v-602r

Koncepty Specianových avvisi do Říma

- 22.3., Venne come si scrisse, f. 643v-645r
 29.3., Altri corrieri sono venuti, f. 645r-647r
 1.5., Qui d'Ungheria non s'intende, f. 653v-654r
 11.5., Tutti questi giorni, f. 654r-655v
 2.6., li nostri soldati, f. 657v-659r
 9.6., Non s'intende cosa alcuna, f. 659r-660v
 16.6., Di8 Strigonia, f. 660v-662r
 23.6., Oltre a quello che si dice, f. 662v-663v
 30.6., Sono venuti questi giorni, f. 664r-v
 6.7., L'altra matina, f. 664v-666v
 14.7., Non si sente nuova, f. 666v-668v

19.7., Ancora non s'intende cosa, f. 669r-670r

28.7., Di Ungaria ogni dì, f. 670r-672r